

Toivomusaloite 73

S.-L. Anttila ym.: Liikevaihtoveron poistamisesta uusioraaka-aineilta*Eduskunnalle*

Uusioraaka-aineita ovat kaikki käytöstä poistuvat käyttökelpoiset materiaalit sen jälkeen, kun niitä on käsitelty uudelleenkäyttöä varten. Uusioraaka-aineiden tärkeimpänä osana ovat keräyspaperi ja -pahvit eri lajiluokkiineen. Muita ovat puut, lasit, romut, muovit, lumput ja kumit.

Keräyspapereiden ja muiden materiaalien keräämisestä ja käsittelystä huolehtivat pääasiassa ammattimaiset paperinkeräys- ja jätehuoltoilikeet. Seurojen, järjestöjen tai yksityisten ihmisten suorittama keräys on melko pientä kokonaisuuteen verrattuna.

Keräyspapereita saadaan talteen tällä hetkellä vajaat 400 000 tonnia/vuosi, mistä määrästä keräämällä kootaan noin 300 000 tonnia. Loppu on lähinnä teollisuushylkyä, jotka käytetään suoraan teollisuudessa tai viedään rullina ulos.

Kerätyn paperin arvo on noin 120 milj. markkaa. Tästä liikevaihtoveron osuus on yli 20 milj. markkaa. Valtiolla tämän veron merkitys on vähäinen verrattuna koko liikevaihtoveromäärään. Keräysliikkeille ja käyttäjille tuollakin summalla on merkitystä.

Ympäristön ja yhteiskunnan kannalta on erittäin tärkeää, että pystymme hillitsemään turhaa kulutusta sekä vähentämään kaikkia jätepäästöjä. Kaikkinainen kierrätys- ja uusiotuoteajattelu on pinnalla, ainakin puheissa. Käytännön toimia pitäisi huomattavasti tehostaa.

Perusteluja on useita:

— Kaikista jättemateriaaleista ja uusioraaka-aineista on tuotantoketjun aikana maksettu liikevaihtovero, ehkä useaankin kertaan. Liikevaihtoverollinen uusioraaka-aine on puhtaaseen luonnon raaka-aineeseen verrattuna huonommassa asemassa, vaikka pitäisi olla juuri päinvastoin.

— Vaikka Suomessa kerättävissä olevaa ke-

räyspaperia tuettaisiin niin, että se olisi käyttäville tehtaille puoli-ilmaista, ei summalla olisi suurta merkitystä valtiolle eikä se sotkisi puumarkkinoita, mutta kaatopaikoilta olisi poissa lähes 700 000 tonnia paperia.

— Keräysliikkeiden kirjanpito yksinkertaistuu. Nykyisin on tarkkaan eriteltävä verolliset ja verottomat hinnat sekä kuljetukset. Paljon helpompi olisi käyttää vain yhtä hintaa sekä kuljetusmaksua.

— Suurin osa keräysliikkeistä on pieniä ja nykyisillä hinnoilla huonotuottoisia. Monille jää vain valitettavan helposti liikevaihtoverorästejä, jotka kasautuessaan johtavat maksuvaikeuksiin. Liikevaihtovero sinänsä ei ole syytä vaikeuksiin, välillistä vaikutusta sillä kuitenkin on.

— Keräyspaperin ja jätteiden käsittelyssä käytettävistä laitteista lähes kaikki on hankittava ulkomailta. Suomen markkinat ovat niin pienet, ettei täällä ole mahdollista valmistaa tarpeeksi suuria ja tehokkaita koneita. Tuontikoneet ovat jo lähtö hinnaltaan kalliita (yleensä miljoonaluokkaa). Kun hintaan lisätään rahti, tuonnintasausvero ja liikevaihtovero, joutuu moni aloittava yritys tarkkaan laskemaan, mitä voi hankkia vai voiko aloittaa ollenkaan.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittaen eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

että hallitus ryhtyisi pikaisiin toimenpiteisiin poistaakseen liikevaihtoveron kaikkien kerättyjen uusioraaka-aineiden käsittelyn ja kuljetuksen osalta alkulähteeltä loppukäyttäjälle saakka sekä poistaakseen liikevaihtoveron uusioraaka-aineiden tuotannollisessa käsittelyssä tarvittavien laitehankintojen osalta.

Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 1991

Sirkka-Liisa Anttila

Hannu Tenhiälä

Maija-Liisa Lindqvist